

POSUDEK

oponenta diplomové práce

Jméno a příjmení studenta: Hana Pomplová

Název práce: **Určování rodičovství (Determination of parenthood)**

Jméno a příjmení oponenta: JUDr. Petr Šustek, Ph.D.

1. Cíle, metodika zpracování práce a aktuálnost tématu:

Diplomantka zpracovala praktické téma, které je v souvislosti s rozvojem reprodukční medicíny obzvláště aktuální. Za cíl práce si přitom zvolila nejen deskripci platné právní úpravy, ale také její analýzu a kritické zhodnocení z hlediska její vhodnosti ve světle současného vědeckého a společenského vývoje. Téma autorka pojala značně komplexně a důkladně. Diplomantka prokázala znalost zákonné úpravy i aktuální judikatury, jako i schopnost orientace v odborných textech.

2. Struktura a členění práce:

Členění textu (59 stran včetně úvodu a závěru) je přehledné a jasné, jeho struktura je logická, přičemž jednotlivé pasáže na sebe systematicky navazují. Vnitřní členění je v souladu s klasickými doktrinárními přístupy. Práce je rozdělena do sedmi kapitol, které se člení do jedné až dvou úrovní podkapitol. První kapitola má povahu úvodu do pojednávané problematiky, autorka v ní nejprve obecně představuje pojem rodičovství a dále lékařské metody zjišťování rodičovství a právo znát svůj genetický původ. Druhá kapitola pak pojednává o historickém vývoji právní úpravy určování rodičovství od římského práva přes úpravu v ABGB a československé zákonodárství do současnosti. Ve třetí kapitole autorka shrnuje prameny platné právní úpravy, a to na úrovni vnitrostátního, mezinárodního i evropského práva. Čtvrtá kapitola je věnována právní úpravě určování mateřství včetně situací, kdy je toto určení provázeno výraznými komplikacemi. Zvláštní důraz autorka klade na některé specifické související instituty, konkrétně na utajený porod podle zákona o zdravotních službách a v České republice neupravený anonymní porod, na problematiku tzv. baby boxů a náhradního mateřství (včetně úvah o jeho úpravě *de lege ferenda*). Pátá kapitola se zabývá určováním a popíráním otcovství včetně podrobného popisu jednotlivých domněnek otcovství a představení řízení o popření otcovství. I zde autorka přistupuje k úvahám o možném legislativním zlepšení. Šestou kapitolu autorka věnuje problematice asistované reprodukce, kterou nejprve přibližuje v její základní lékařské podstatě a mezinárodní, vnitrostátní a evropské právní úpravě, dále představuje institut anonymního dárce a posléze pojednává o úpravě určování otcovství při využití asistované reprodukce. Obsahem závěrečné sedmé kapitoly je vybraná judikatura Ústavního soudu ČR, Nejvyššího soudu ČR a Evropského soudu pro lidská práva. Obvyklejším řešením je sice uvádění relevantních judikátů na příslušných místech v průběhu práce, samostatná kapitola je však zcela přijatelným a přehledným způsobem prezentace vhodně vybraných judikátů.

3. Rozsah a úroveň použitých zdrojů a práce s nimi:

Diplomantka při zpracování diplomové práce využila standardní pramenné základny zahrnující právní literaturu i judikaturu. Citace jsou v práci uváděny na správných místech a to v souladu s normou pro zpracování těchto písemností.

4. Jazyková, stylistická úroveň a formální úprava diplomové práce:

Jazyková i stylistická úroveň práce je velmi dobrá, práce je čtivá a srozumitelná. Práci nezatěžují žádné zásadní gramatické chyby ani stylistické nedostatky. S právní terminologií diplomantka pracuje správně. K drobnému přehlednutí nebo interpunkčním chybám došlo výjimečně.

5. Odborná kvalita zpracování tématu diplomové práce:

Práce je po odborné stránce standardní a splňuje požadavky na práci tohoto stupně. Z hlediska rozsahu lze práci označit za průměrnou až mírně kratší, ovšem zcela v souladu s formálními kritérii diplomové práce. Oceňuji autorčiny kritické komentáře k pojednávané materii a argumentačně podložené úvahy *de lege ferenda*.

6. Otázky k zodpovězení při obhajobě práce:

Rozvedte prosím úvahu *de lege ferenda* o úpravě institutu náhradního mateřství. Můžete se zaměřit např. na to, zda a v jakém rozsahu by bylo vhodné připustit ujednání spojující závaznost smluv s určitými vlastnostmi dítěte (zejména s jeho zdravotním stavem). Rovněž je zajímavá otázka, zda by bylo třeba přijmout určitá opatření za účelem zajištění, aby náhrada nákladů a ušlého zisku náhradní matky nepředstavovala faktickou finanční odměnu.

Jaký je Váš názor na návrhy na zrušení podmínky souhlasu muže pro provedení umělého oplodnění? Jaká subjektivní práva se zde střetávají a jak byste jejich konflikt řešila?

7. Závěr:

Předložená práce prokázala diplomantčinu samostatnost při zpracovávání aktuálního tématu, jakož i její schopnost orientovat se v zákonné úpravě, příslušné judikatuře a odborné literatuře. Oceňuji zařazení autorčiných vlastních argumentačně podložených odborných názorů. Práci proto doporučuji k ústní obhajobě s předběžným hodnocením **výborně**.

Datum: 3. 1. 2017

JUDr. Petr Šustek Ph.D.